

EEN TERUGBLIK

DOOR

H. B. DE JONGE COHEN.

Ge vraagt me, geachte Hoofdredacteur, om eene kleine bijdrage voor ons feestnummer 't spreekt wel van zelf, dat ik gaarne aan uw verzoek voldoe.

De band, welke mij bindt aan ons tijdschrift, is wel is waar niet verbroken, doch is losscher dan vroeger. Toch zal het het voorwerp mijner ernstige en voortdurende belangstelling blijven. Kan het anders? Bijna drie en twintig jaren heb ik mijn zwakke krachten aan de instandhouding van mijn peetekind gewijd, dat zoowel hier te lande als in het buitenland steeds een eervolle plaats heeft ingenomen.

Congressen of belangrijke vergaderingen maakten zich bijna steeds het eerst bekend aan ons tijdschrift; van het bestaan onzer vereenigingen was men in het buitenland destijds blijkbaar nog niet op de hoogte.

Zelfs nog niet zoo heel lang terug kende men in de buitenlandsche vergaderingen onze Hollandsche tandheeskunde alleen in den persoon van collega Grevers of ons Tijdschrift, dat dan ook steeds zorg gedragen heeft, dat onze nationale vereenigingen met spoed op de hoogte gebracht werden van den stand der buitenlandsche aangelegenheden, immers de facto waren de uitnodigingen voor de vereenigingen bestemd.

Toch was het streeklend voor ons, de wetenschap te bezitten, dat ons tijdschrift door zijnen vaak zeer belangrijken inhoud tot ver over onze grenzen bekend was.

Dat zulks het geval is geweest, danken wij voor een niet gering deel aan den onvermoeiden ijver van een van onze vroegere medewerkers, den heer Grevers. Het is

voor diegene onder ons, die van de dagen, die achter ons liggen slechts bij overlevering weten, misschien niet geheel overbodig, dit even te releveeren.

Een opsomming te geven van al zijn werken op wetenschappelijk gebied, van al zijne demonstratie's of boekbesprekingen ware ondoenlijk, zou trouwens ook buiten het kader mijner bijdrage vallen, doch vast staat, dat zijne medewerking ons tijdschrift een cachet heeft gegeven, dat er ongetwijfeld toe bijgedragen heeft, dat het zich in de eerste moeilijke jaren van zijn bestaan alle tegenwerking ten spijt, toch staande heeft kunnen houden.

Want tegenwerking was er.

En hier gaan wij een oogenblik, waarde lezer, in de geschiedenis van het ontstaan van het Tijdschrift terug. In 1893 werd te Amsterdam de Nederlandsche Tandmeesters Vereeniging gesticht, aanvankelijk met de bedoeling de onbevoegde tandheelkunst te bestrijden en dus uitsluitend als vakvereeniging op te treden, geen wonder dat de »kleine luijden« zich tot de nieuwe Vereeniging voelden aangetrokken waar hunne stoffelijke belangen beter zouden worden behartigd dan in het Ned. Tandheelkundig Genootschap welks poorten toch voor hen gesloten waren want in die dagen gold het als een hooge zeldzaamheid den ridderslag van den praeses van het toen nog als chique bekende genootschap te ontvangen. Wijselijk had echter de jonge vereeniging zich de officieuze medewerking verzekerd van enkele betere collega's, die door hun *standing* in de overige maatschappij groote diensten konden bewijzen. De oprichters der jonge tandartsen vereeniging hadden zich hiervoor steeds dankbaar betoond en volgden gewillig de hun gegeven adviezen. Doch ook tegelijkertijd openbaarde zich bij de leiders dezer Vereeniging de zucht om deze in een meer wetenschappelijke richting te leiden, want de betere collega's hadden stimuleerend gewerkt. Nauwelijks een jaar oud, waagt de jeugdige vereeniging een tijdschrift te stichten, dit was lang niet naar den zin

van de genootschapsmensen, die reeds met leede oogen hadden aangezien, hoe enkele leden van het N.T.G. waren afgedaald naar dat burgerlijke zusje, de N.T.V.

Langen tijd heeft het geduurd, alvorens die heeren versgiffenis voor dit dualisme hebben gekregen, nog langer heeft het geduurd alvorens die zondaren een pennevruchtje konden machtig worden van de genootschapsmensen. Eene aanvraag om medewerking werd hoffelijk afgewezen, waarbij de amphibiën niet het verwijt van die zelfde zijde konden ontgaan en nog eens herinnerd werden aan de wijze, waarop zij zich geencanailleerd hadden met de lieve zus.

Een oogenblik het archief doorsnuffelen en de Hoofredacteur vindt er de toenmalige correspondentie. Die tegenwerking heeft zeker niet het minst er toe bijgedragen dat het tijdschrift thans feest viert.

»Het bloed der martelaren is het zaad der kerk.«

Zooals hierboven medegedeeld, zag het tijdschrift in 1894 het eerste levenslicht, de redactie was in handen van het bestuur, die het zij hier nog eens gememoreerd op liberale wijze hare kolommen voor iedereen wilde openstellen, doch op te veel medewerking werd niet gerekend. Trots dit alles slaan de eerste jaargangen geen slecht figuur. Den belangstellenden lezer zou ik willen verzoeken, de eerste jaargangen eens na te slaan, hij zal even als ik, die ze langen tijd niet onder de oogen heb gehad vol bewondering zijn voor de keurige afwerking en voor toen belangrijken inhoud. De eerste jaargangen mogen gerustelijk naast die van de laatste jaren gelegd worden, en ge zult zien, waarde lezer dat de jubilaris vanaf zijn prilste jeugd het levenspad met alle ernst heeft bewandeld. Die ernst komt zeker uit, wanneer ik hier nog eens naar voren breng, hoe de opvolgende redactiën getracht hebben de bestaansvoorwaarden van het tijdschrift te bevestigen. Ook hier weer een klein boekje geschiedenis.

Tien jaren had het tijdschrift zich flink staande gehouden, de opvolgende besturen hadden steeds de redactie uitge-

maakt, de verzorging van het tijdschrift was opgedragen aan het secretariaat, dat in handen was bij schrijver dezes; dit bracht vanzelf mede dat ik dus de eerste tien jaren met die zorgen belast werd.

Het was ons echter niet ontgaan, dat bij de upper ten een meer verzoenende verhouding was ingetreden. In 1903 komt de redactie met het opzienbare voorstel van het tijdschrift een zelfstandig orgaan te maken.

Het moederschap van de N.T.V. wordt ter zijde gesteld, een oogenblik van heftige tegenwerking volgt, doch het gelukt ons de tegenstanders van ons voorstel te overtuigen, dat de N.T.V. haar kindje gerust de wijde wereld kon insturen, het had al jong leeren loopen en zou met een beetje polygamie het nog wel verder kunnen brengen.

Nog zeven jaren was het de moeder gegeven, haar kind te zien opgroeien en toen sloot zij haar oogen en ofschoon het kind zich nimmer om zijn afkomst behoeft te schamen, bleek het toen dat de redactie toch goed gezien had, de familieband tot de N. T. V. te verbreken. De mortuis nil Wij wisten en konden het weten, dat de vroegere tegenstanders bekeerd als zij waren, hunne medewerking in de toekomst niet meer zouden onthouden. Het tijdschrift wordt sedert uitgegeven door een gezelschap van tandheelkundigen, dat thans met gelatenheid zijn einde ziet naderen.

Dit gezelschap draagt van af dat oogenblik een onafhankelijk karakter en als teeken van de aangename verhouding met de vroegere tegenstanders zien wij de Handelingen van het Ned. Tandheelkundig Genootschap in het jaar 1901 in het Tijdschrift afgedrukt; in 1908 verleent het ook de noodige gastvrijheid aan de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen. De samenwerking met beide vereenigingen is tot op den huidigen dag een hoogst aangename geweest. Het N.T.G. en de V.v.N.T. genieten van een min kostbare wijze van publicatie hunner verslagen en het Tijdschrift heeft zich hierdoor de medewerking van twee groote medewerkers verzekerd, want het zij hier met de meest nadruk

verklaard een tandheelkundige periodiek in het leven te houden is geen sinecure. Wel is waar ondervonden wij in den loop der tijden eenigermate concurrentie, doch het drietal dat den strijd tegen ons had aangeboden, moest het na een kortstondig en kwijnend bestaan al heel spoedig afleggen.

Zoo heeft het tijdschrift zich opgewerkt tot het orgaan van de Nederlandsche Tandheelkunde, nog duidelijker komt dit uit wannneer in het jaar 1914 de Maatschappij tot Bev. der Tandheelkunst in aangename samenwerking met de redactie beslag komt leggen op het Tijdschrift.

Alleen mangelt het de drie vereenigingen aan medezeggenschap in de redactie. Langen tijd hebben die vereenigingen zich hierbij zonder morren neergelegd, doch aan alles komt een eind. Ruim een jaar van onderhandelen heeft in diën toestand een ingrijpende verandering gemaakt; wederzijdsche onderhandelingen tactvol gevoerd, hebben tot de volgende oplossing geleid. Het Tijdschrift gaat over in eene combinatie gevormd door de 3 nationale vereenigingen: het N.T.G., de Ver. van Ned. Tandartsen en de Maatschappij ter Bev. der Tandheelkunst, het tegenwoordige gezelschap wordt ontbonden en ruimt zijn plaats in aan den Raad van Beheer, wier leden gecommiteerd zijn van de 3 vereenigingen.

U ziet, waarde lezer, het tijdschrift heeft de beslommingen des levens ter dege gekend. Ik heb ze van den beginne meegemaakt, doch de prettige samenwerking met de vroegere redactie leden en naderhand met de leden van het gezelschap, deden mij mijne zorgen vergeten.

Hoe gaarne zoude ik het gouden feest willen medemaken, doch.